

MINISTARSTVO KULTURE I PROSVJETE

Temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine", broj 19/92) ministar kulture i prosvjete donio je

PRAVILNIK

o srednjoškolskom obrazovanju učenika s teškoćama i većim teškoćama u razvoju

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuju se posebne organizacije, programi, uvjeti, način i postupak upisa i obrazovanja učenika s teškoćama i većim teškoćama u razvoju.

I. OBRAZOVANJE UČENIKA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU U SREDNJOJ ŠKOLI

Članak 2.

Srednjoškolsko obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju ostvaruje se u srednjoj školi prema ustrojbenim oblicima koji osiguravaju njihovu potpunu ili djelomičnu integraciju.

Potpuna ili djelomična integracija učenika iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se u školama iz članka 12.

Zakona o srednjem školstvu (u dalnjem tekstu: Zakon), u jednakom trajanju kao redoviti program.

Članak 3.

Srednje škole u kojima se ostvaruju oblici integracije iz članka 2. ovoga pravilnika određuju se planom mreže srednjeg školstva.

Posebna mjerila prostora i opreme za obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju u srednjoj školi utvrđuju se provedbenim propisom iz članka 33. stavka 1. alineje 3. Zakona.

Članak 4.

Potpuna integracija iz članka 2. ovoga pravilnika ostvaruje se uključivanjem učenika s teškoćama u razvoju u redoviti razredni odjel srednje škole po redovitom ili prilagođenom programu uz primjenu individualiziranih postupaka i posebnu dodatnu pomoć defektologa stručnog suradnika, odnosno uz organizirani produženi stručni postupak.

U redoviti razredni odjel iz stavka 1. ovoga članka mogu se uključiti do tri učenika s teškoćama u razvoju, a takav odjel ne može imati sveukupno više od 30 učenika.

Članak 5.

Djelomična integracija iz članka 2. ovoga pravilnika ostvaruje se u srednjoj školi u posebnom razrednom odjelu ili obrazovnoj grupi po prilagođenom ili posebnom planu i programu uz dodatnu pomoć defektologa stručnog suradnika, odnosno uz organizirani produženi stručni postupak.

U posebnom razrednom odjelu ili obrazovnoj grupi iz stavka 1. ovoga članka može biti od 6 do 15 učenika.

Članak 6.

Prilagođeni program iz članka 4. stavka 1. i članka 5. stavka 1. ovoga pravilnika je program primjereno osnovnim obilježjima teškoće u učenika, a u pravilu prepostavlja izbor nastavnih sadržaja upotpunjениh posebnim metodama, sredstvima i pomagalima.

Posebni plan i program iz članka 5. stavka 1. ovoga pravilnika posebno je strukturiran ovisno o vrsti i stupnju teškoća u razvoju.

Posebna dodatna pomoć iz članka 4. stavka 1. i članka 5. stavka 1. ovoga pravilnika ostvaruje se trajnim ili povremenim uključivanjem u odgovarajuće programe rehabilitacije koji su u funkciji odgoja i obrazovanja.

Programi rehabilitacije iz stavka 3. ovoga članka mogu se ostvarivati u srednjoj školi ili u posebnim ustanovama i sastavni su dio redovitog, prilagođenog i posebnog programa.

Redovite, prilagođene i posebne programe ostvaruju nastavnici i defektolozi stručni suradnici, odnosno defektolozi odgovarajuće specijalnosti.

Programe iz stavka 4. i 5. ovoga članka donosi Ministarstvo kulture i prosvjete (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 7.

Produženi stručni postupak iz članka 4. stavka 1. i članka 5. stavka 1. ovoga pravilnika ostvaruju defektolozi odgovarajuće specijalnosti u posebnim obrazovnim grupama nakon redovite nastave.

U produženom stručnom postupku može biti od 6 do 15 učenika.

Program produženog stručnog postupka sastavni je dio redovitog, prilagođenog i posebnog programa.

Članak 8.

Za učenike koji zbog motoričkih poremećaja ili kroničnih bolesti ne mogu pohađati školu, odgojno-obrazovni rad u kući ili zdravstvenoj ustanovi organizira škola putem stručne pomoći koju učeniku pružaju nastavnici i stručni suradnik škole.

II. OBRAZOVANJE UČENIKA S VEĆIM TEŠKOĆAMA U RAZVOJU U POSEBNIM USTANOVAMA

Članak 9.

Za učenike s većim teškoćama u razvoju obrazovanje i osposobljavanje ostvaruje se u posebnim ustanovama prosvjete, zdravstva, socijalne skrbi i pravosuđa.

Veće teškoće u razvoju u smislu ovoga pravilnika su:

- laka mentalna retardacija s utjecajnim teškoćama u razvoju;
- oštećenje vida s utjecajnim teškoćama u razvoju;
- oštećenje sluha s utjecajnim teškoćama u razvoju;
- tjelesna invalidnost s utjecajnim teškoćama u razvoju;
- organski uvjetovani poremećaj u ponašanju s utjecajnim teškoćama u razvoju.

Utjecajne teškoće iz stavka 2. ovoga članka su teškoće koje bitno smanjuju sposobnost za svladavanje odgojno-obrazovnog programa i programa osposobljavanja u srednjoj školi.

Učenici s umjerenom ili težom mentalnom retardacijom i učenici s autizmom i utjecajnim teškoćama ne obrazuju se već osposobljavaju do 21. godine života.

Članak 10.

U posebnim ustanovama ostvaruju se posebni strukovni planovi i programi iz članka 6. ovoga pravilnika.

Posebni strukovni program za stjecanje niže stručne spreme traje tri godine.

Posebni strukovni program za stjecanje srednje stručne spreme traje četiri godine.

Posebne strukovne planove i programe za učenike s većim teškoćama u razvoju donosi Ministarstvo.

Članak 11.

U posebnim ustanovama u razrednom odjelu ili obrazovnoj grupi može biti od 7 do 15 učenika.

U obrazovnoj grupi na stručnoj praksi može biti od 5 do 10 učenika.

Članak 12.

Posebna mjerila prostora i opreme u posebnim ustanovama utvrđuju se provedbenim propisom iz članka 33. stavka 1. alineje 3. Zakona.

Ako posebna ustanova nema vlastitih radionica za provođenje stručne prakse, učenici s većim teškoćama u razvoju ostvaruju stručnu praksu u radionicama najbliže srednje škole, zaštitnim radionicama ili u radionicama privatnog i javnog vlasništva.

Članak 13.

Posebna ustanova iz članka 9. stavka 1. ovoga pravilnika može obrazovati i osposobljavati učenike s većim teškoćama u razvoju ako ispunjava uvjete iz članka 33. Zakona.

Članak 14.

Posebna ustanova dužna je u suradnji s centrima za socijalni rad i zavodima za zapošljavanje do tri godine po završenom obrazovanju pratiti proces zapošljavanja i socijalizacije učenika s većim teškoćama u razvoju, u kojem razdoblju će osobama s teškoćama u razvoju osigurati zapošljavanje ili prava iz mirovinsko-invalidskog osiguranja.

Članak 15.

Učenici s teškoćama u razvoju dužni su pravodobno prijaviti se na natječaj za upis u srednju školu, odnosno na oglas za upis u posebnu ustanovu.

Učenici s teškoćama u razvoju upisuju se u srednje škole i posebne ustanove nakon završene osnovne škole uz slijedeću dokumentaciju:

1. svjedodžbu o završenoj osnovnoj školi,
2. rješenje općinskog organa uprave nadležnog za školstvo, odnosno organa uprave nadležnog za školstvo Grada Zagreba, iz članka 16. Pravilnika o upisu djece u osnovnu školu ("Narodne novine", broj 13/91) o ranijem primjerenu školovanju s obzirom na teškoće u razvoju, ili rješenje centra za socijalni rad o vrsti i stupnju teškoća u razvoju,
3. mišljenje stručne službe za profesionalnu orientaciju.

Srednja škola i posebna ustanova dužne su upisati učenika s teškoćama u razvoju u program utvrđen mišljenjem stručne službe za profesionalnu orientaciju.

Škole i posebne ustanove iz stavka 3. ovoga članka dužne su za upisane učenike s teškoćama u razvoju u roku mjesec dana od početka nastave pribaviti dokumentaciju o praćenju i svladavanju programa u redovitoj osnovnoj školi ili posebnoj ustanovi.

Članak 16.

Ako tijekom srednjoškolskog obrazovanja dođe do promjene psihofizičkog stanja koje onemogućava svladavanje programa u koji je učenik uključen, provodi se postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja i primjereno obrazovanja i osposobljavanja u skladu s propisima iz mirovinsko-invalidskog osiguranja i socijalne skrbi.

Članak 17.

Na dan stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaje važiti Pravilnik o stjecanju stručne spreme osoba s teškoćama u razvoju ("Narodne novine", broj 42/84).

Članak 18.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 602-03/92-01-285

Urbroj: 532-02-4/1-92-09

Zagreb, 1. prosinca 1992.

Ministar kulture i prosvjete

mr.Vesna Girardi-Jurkić, v. r.